

Syns- og Skønsmænd, eller Rekvisitioner til en Undersøgelsesret.

§ 252.

Medens Rettens Afgørelse af Tvistepunkter mellem Parterne ikke kan gøres til Genstand for særlig Kære, gælder det modsatte om Paalæg til Vidner, Syns- eller Skønsmænd (jfr. § 346). Kæremaalet har dog ikke opsættende Virkning, men Retten kan selv bestemme, at Sagen skal udsættes efter Kæremaalet (jfr. § 347).

Om Rettens Adgang til at omgøre sine Beslutninger, se § 95.

§ 254.

Med Hensyn til Betydningen af, at Sagen er tingfæstet ved Retten, jfr. Bemærkning til § 217.

Reglen i 4de Stykke om Tidspunktet for Domsafsigtelse er ikke til Hinder for, at andre Sager tages for i Mellemtiden.

§ 255.

Slutningsordene: „naar Tiltalte ikke findes skyldig“, maa forstås som sigtende til, at Tiltalte overhovedet ikke findes skyldig til Straf efter dansk Straffelovgivning uden Hensyn til, om Grunden hertil er, at det ikke er bevist, at Tiltalte har begaaet Forbrydelsen, at der forelaa undskyldende objektive Omstændigheder, at Tiltalte var utilregnelig, at Handlingen ligger uden for Straffelovens territoriale og personlige Omraade etc. Den særlige Omtale af Strafskyldens Forældelse er derfor kun at anse som en udtrykkelig Fremhæven af et praktisk vigtigt Tilfælde.

§ 257.

Denne Paragraf indeholder Regler, der i deres Væsen ganske svare til de i det tidligere Forslags §§ 308 og 309 indeholdte, idet det paa den ene Side fastholdes, at der ikke kan domfældes for noget andet faktisk Forhold end det, Anklageren i Anklageskriftet har taget Sigte paa, og paa den anden Side fastholdes som en ufravigelig Betingelse for at kunne henføre Handlingen under Straffeloven paa anden Maade end i Anklageskriftet sket, eller for at kunne fravige den samme Steds givne Beskrivelse af Handlingens Biomstændigheder, at Tiltalte har haft fyldestgørende Adgang til at forsvare sig ogsaa i Relation til saadan Afgivelse.

Naar de angivne to Betingelser ere til Stede, kan Retten i sin Dom i øvrigt afvige fra Anklageskriftet endog i betyde-

lig Grad; saaledes vil den ikke blot kunne domfælde for en Forbrydelse, der indeholdes som det mindre i den Forbrydelse, Tiltalen lyder paa, men ogsaa efter Omstændighederne f. Eks. erklære et Forhold, der i Anklageskriftet er betegnet som simpelt Manddrab, for at være Mord, et Forhold, der i Anklageskriftet er betegnet som ulovlig Omgang med Hittegods, for at være Bedrageri eller Tyveri og omvendt, eller en som uagtsom betegnet Forbrydelse for at være forsætlig begaaet og omvendt.

Kapitel XXIII.

Særlige Bestemmelser om Domsforhandling for Nævninger.

De i dette Kapitel gjorte Forandringer ere ikke af indgribende Natur. De væsentligste af Realitetsændringerne ere følgende:

Parternes Ret til uden Angivelse af Grund at forkaste en Del af de udtrukne Nævninger er begrænset noget (§ 264). Dels er jo nemlig allerede alle de Nævninger, mod hvis Upartiskhed begrundet Indsigelse er rejst efter Kapitel III, fjærnede, dels viser Erfaringen fra Udlandet, at den vilkaarlige Udskydelsesret mange Steder — blandt andet ogsaa i Norge — fra Forsvarets Side misbruges til at fjærne saadanne Nævninger, der antages at være Mænd med Erfaring og selvstændig Opfattelse; i England har Forholdet omvendt udviklet sig saaledes, at Udskydelsesretten kun yderst sjældent benyttes.

I § 269 er der givet Retten Adgang til at lade Nævningernes Medvirken bortfalde, naar Tiltalte erkender sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold og derhos samtykker i, at Sagen afgøres uden Nævninger. Efter engelsk Ret bortfalder Juryens Medvirken ubetinget, naar den Tiltalte plæderer skyldig, — hvorved dog er at bemærke, at Dommeren, naar han finder det betænkeligt at tage mod Tiltaltes Erklæring om at være skyldig, vil foranledige ham til at tage den tilbage. Nævningebehandlingen vilde som oftest her ikke tjene noget fornuftigt Formaal; skulde Retten, efter hvad der er fremkommet under Forundersøgelsen, eller efter de Svar, Tiltalte nu giver paa nærmere Spørgsmaal, antage, at Sagen dog kan komme til at frembyde faktiske Tvivl, vil den naturligvis ikke give slip paa Nævningernes Medvirkning.